

60359 - چگونه بدون آن که زیانی به او برسد از «تعویذ» خلاص شود؟

سوال

یکی از کسانی که نزد پدرم کار می کرد، او را قانع کرده بود که مورد چشم زخم قرار گرفته و سنگی را به او داده و به او گفته بود آن را در جیبش بگذارد تا از چشم زخم در امان بماند. بعد از مدتی برایش برگه ای آورده که روی آن نوشته شده: ا ب ع د و زیر آن نوشته شده: الله الحامی و تعدادی کلمه نامفهوم دیگر و طلسم و خطوط درهم. ما می خواهیم از این تعویذ خلاص شویم چون نامشروع است اما روش صحیح دور انداختن طلسم بدون آن که زیانی متوجه ما شود را نمی دانیم. از شما خواهش می کنیم در این باره توضیح دهید.

پاسخ مفصل

چشم زخم چنان که پیامبر. صلی الله علیه وسلم. فرموده اند، حق است و راه در امان ماندن از آن رقیه شرعی و دعاهاى نبوی است نه تعویذهایی که دجالان و شعبده بازاها می نویسند. برای شناخت حقیقت چشم زخم و راههای در امان ماندن از آن سوالات شماره (20954) و (11359) را ببینید.

ثانیا:

حمل سنگ یا تعویذ به قصد در امان ماندن از چشم زخم یا جادو در حکم آویزان کردن تمیمه وارد است که از آن نهی شده است. از عقیبة بن عامر جُهَنی. رضی الله عنه. روایت کرده که گروهی به نزد پیامبر. صلی الله علیه وسلم. آمدند پس با نه تن آنان بیعت کرد و با یکی بیعت نکرد. گفتند: ای رسول الله، با نه تن بیعت کردی و با یکی بیعت نکردی؟ فرمود: «تمیمه ای بر او بود» پس او دستش را داخل کرد و آن را قطع کرد، آن گاه با وی بیعت کرد و سپس فرمود: «هر کس تمیمه ای به خود آویزان کند شرک ورزیده است» به روایت احمد (۱۶۷۸۱) و آلبانی (السلسلة الصحيحة: ۴۹۲) آن را صحیح دانسته است.

امام احمد (۱۷۴۴۰) از عقیبة بن عامر. رضی الله عنه. روایت کرده که گفت: شنیدم رسول الله. صلی الله علیه وسلم. می فرمود: «هر کس تمیمه ای آویزان کرد، پس الله [کارش را] برایش تمام نکند، و هر کس ودعه آویزان کرد، الله برایش نگذارد» این حدیث را ارنائو و ط در تحقیق مسند احمد حسن دانسته است.

ودعه: سنگهایی است که از دریا برمی دارند و به هدف دفع چشم زخم آویزان می کنند.

خطابی. رحمه الله. می گوید: «گفته می شود تمیمه مهره ای است که آن را آویزان می کردند و اعتقاد داشتند آفات را برمی گرداند».

بغوی . رحمه الله . می گوید: «تائم جمع تمیمه است و آن مهره‌هایی است که عرب بر فرزندان خود آویزان می کردند تا به گمان خود از چشم زخم در امان بمانند و شرع آن را باطل اعلام کرد» (التعريفات الاعتقادية: ۱۲۱).

قول صحیح تر از میان اقوال علما تحریم همه انواع تائم است حتی اگر قرآن باشد. مراجعه نمایید به سوال شماره (10543). اما آن چه مشتمل بر حروف و کلمات بی معنی است، بدون هیچ اختلافی حرام است و ترس این می رود که سحر یا یاری جستن از جن باشد.

ثالثا:

روش رهایی از تمیمه و سحر این است که اگر ریسمان آن . اگر ریسمان دارد . باز شود و اجزای آن از هم جدا شود و سپس با سوزاندن یا هر روش دیگری از بین برده شود؛ چرا که در حدیث زید بن ارقم . رضی الله عنه . آمده که گفت: «مردی از یهودیان بر پیامبر . صلی الله علیه وسلم . وارد می شد و ایشان او را امین می دانست، پس برای او ریسمانی گره زد و در چاه یکی از انصاریان انداخت و پیامبر . صلی الله علیه وسلم . به سبب آن چند روز بیمار بود. [در حدیث عایشه . رضی الله عنها . آمده که شش ماه بیمار بود] پس دو ملائکه به عیادت او آمدند. یکی نزد سر ایشان و یکی کنار پایهای ایشان نشستند بود. یکی گفت: می دانی بیماری اش چیست؟ گفت: فلانی که نزد وی وارد می شد برایش [ریسمانی] گره زده و در چاه فلان انصاری انداخته است، اگر کسی را به آن جا بفرستند و گره را بردارد آبش را زرد خواهد یافت. آن گاه جبرئیل . علیه السلام . معوذتین را بر وی نازل کرد و گفت: مردی از یهودیان تو را جادو کرده، و جادو در فلان چاه است. ایشان علی . رضی الله عنه . را به آن جا فرستاد و دید که آبش زرد شده، پس آن گره را برداشت و آورد و امر کرد که گره باز شود و آیه را بخواند و او آیه را می خواند و آن را باز می کرد و هر گرهی که باز می شد احساس راحتی می کرد تا آن که درمان شد» این روایت را آلبانی در «السلسلة الصحيحة» (۶/ ۶۱۵) آورده و آن را به حاکم (۴/ ۴۶۰) و نسائی (۲/ ۱۷۲) و احمد (۴/ ۳۶۷) و طبرانی ارجاع داده است.

شیخ ابن باز . رحمه الله . می گوید: «نگاه می کند که ساحر چه کرده، مثلا اگر دانست که او مقداری مو را در جایی قرار داده یا در شانه‌هایی قرار داده یا طوری دیگر، اگر دانست که آن را در فلان جا گذاشته این چیز را از بین می برد و آتش می زند و این گونه اثرش از بین می رود و آن چه ساحر می خواسته برطرف می شود» (مجموع فتاوی و مقالات الشيخ ابن باز: ۸/ ۱۴۴).

خلاص شدن از برگه‌ای که همراه پدرتان است با پاره کردن و سوزاندن آن ممکن است. همچنین باید از آویزان کردن تمیمه و تعلق به آن توبه صورت گیرد.

والله اعلم.